

Bemærkninger til lovforslaget

A. Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets baggrund og indhold

I Folketingsbeslutningen af 30. maj 1984 om et 10 punkts program for voksenundervisning og folkeoplysning hedder det i punkt 3:

”Enkeltfagskursernes almene kompetencegivende undervisning (9., 10. klasse og HF) udvikles til en egentlig voksenundervisning, som er frigjort fra folkeskolens og gymnasiets læseplaner, prøver og eksaminer.”

Som led i opfølgningen af dette punkt i folketingsbeslutningen nedsatte undervisningsministeren i juli 1985 et udvalg vedrørende den prøveforberedende enkeltfagsundervisning på grundlæggende niveau. Udvalgets arbejde skulle i henhold til kommissoriet bl.a. sigte mod en lovgivning, der rummer mulighed for fleksibilitet og fornyelse i undervisningstilbud, tilrettelæggelsesformer og kursuslængde, således at enkeltfagsundervisningen har mulighed for hurtigt at tilpasse sig skiftende behov, såvel lokalt som på landsplan.

Udvalget afgav i august 1988 betænkningen ”Almen Voksenuddannelse, Betænkning om prøveforberedende enkeltfagsundervisning på grundlæggende niveau, Betænkning nr. 1146, august 1988.”

Lovforslaget følger i hovedsagen udvalgets indstilling og forslag, som bl.a. bygger på et omfattende 3-årigt forsøgs- og udviklingsarbejde iværksat i henhold til 10 punkts programmet.

Medens den gældende lov om prøveforberedende enkeltfagsundervisning for voksne primært har til formål at samle allerede eksisterende uddannelsesstilbud, henholdsvis undervisning til folkeskolens afgangsprøver og højere forberedelseseksamen, skal der efter lovforslaget skabes en egentlig almen voksenuddannelse med sin egen identitet. Der er således tale om en ny og selvstændig uddannelseslov, hvor almen voksenuddannelse tilrettelægges og udformes med udgangspunkt i de voksnes forudsætninger og behov.

Det foreslås, at området benævnes almen voksenuddannelse, og at denne betragtes som en ligeværdig og ligestillet del af det kompetencegivende uddan-

nessystem. Adgangen til den almene voksenuddannelse bør bygge på en uddannelsesret, hvor fagudbud og tilrettelæggelse planlægges ud fra konstaterede behov for denne voksenundervisning.

Lovforslaget bygger på ønsket om at skabe et fleksibelt og relevant kompetencegivende undervisningstilbud til den voksne del af befolkningen i erkendelse af, at tiden er løbet fra et uddannelsesstilbud til voksne, som bygger på børne- og ungdomsuddannelsernes indhold og kompetence i form af afsluttende prøver og eksaminer. I folkeskolen og i ungdomsuddannelserne fastlægges undervisningen under hensyn til børnenes og de unges behov og muligheder. Undervisningen kan tilrettelægges over en årrække, og fagene kan gensidigt supplere og støtte hinanden. Den faglige og indlæringsmæssige udvikling sker samtidig med og afhængigt af den aldersmæssige modning fra barn til voksen. Der kan opereres med faste skemaer, og man har mulighed for en langsigtet planlægning både med hensyn til det pædagogiske indhold og med hensyn til de ressourcer, det offentlige skal anvende på undervisningen.

Inden for voksenuddannelserne er vilkårene anderledes. Kravet om fleksibilitet er langt større, for at man kan imødekomme de meget forskelligartede uddannelsesbehov og muligheder for deltagelse, som voksne har. I planlægningen må man samtidig i højere grad indrette sig efter opståede aktuelle behov, på regionale forskelle og på udsving i de økonomiske konjunkturer. Almen voksenuddannelse bør f.eks. være en af de målrettede foranstaltninger, som kan anvendes i forbindelse med et lokalområdes erhvervsomstilling eller som led i den generelle indsats mod arbejdsløsheden. Lovforslaget giver mulighed for at fremme samarbejdet med erhvervs- og arbejdsmarkedsuddannelserne, ligesom uddannelsen giver voksne mulighed for en almen kompetencegivende uddannelse i forbindelse med en kommende lov om voksenuddannelsesstøtte.

Lovforslagets bestemmelser om almen voksenuddannelse, jf. forslagens kapitel 1, vedrører som betænkning 1146/1988 alene prøveforberedende enkeltfagsundervisning på grundlæggende niveau. Spørgsmålet om en eventuel reform af enkeltfagsun-